

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **Mgr. M. U., správca konkurznej podstaty úpadcu E. Š. s. r. o. v konkurze**, X., IČO: X., so sídlom správcu T., 960 01 Zvolen, proti žalovaným: 1/ **W. a. s.**, G., X. Bratislava, IČO: X., 2/ **S.**, X. M., a 3/ **F. R., súdny exekútor**, R., 026 01 Dolný Kubín, zastúpenému advokátom

JUDr. M. K. so sídlom H., 026 01 Dolný Kubín, **o určenie, že výťažok z exekúcie vo výške 24 895,44 E. (750 000 Sk) voči žalovaným 1/ až 3/ patrí do podstaty a žalovaní sú povinní ho vydať s príslušenstvom úpadcovi**, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 34Cbi/140/05-Sn-158 zo dňa 8. januára 2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 34Cbi/140/05-Sn-158 zo dňa 8. januára 2009

- v časti, ktorou súd návrh na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 12,5% ročne zo sumy 23 115,49 E. (696 377,30 Sk) od 10. decembra 2003 až do zaplatenia voči žalovanému 1/ zamietol,
- v časti, ktorou súd návrh na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 12,5% ročne zo sumy 696,20 E. (20 973,70 Sk) od 10. decembra 2003 až do zaplatenia voči žalovanému 2/ zamietol,

- v časti, ktorou súd návrh na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 12,5% ročne zo sumy 1 083,75 E. (32 649 Sk) od 10. decembra 2003 až do zaplatenia voči žalovanému 3/ zamietol, **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom určil, že výťažok vo výške 24 895,44 E. (750 000 Sk) v exekučnom konaní č. EX 63/00, Er 638/00 vedenom na základe poverenia Okresného súdu v M. č. 5506/008458 súdnym exekútorom F. R. v exekučnej veci oprávneného: D. B. a. s. Banská Bystrica proti povinnému: E. Š., s. r. o., R., IČO: X., o vymoženie 16 215 992,75 Sk a trov exekúcie, získaný z dražby nehnuteľností – chaty so súpisným číslom X. nachádzajúcej sa v k. ú. Z., okres T., obec Z. vedenej Katastrálnym úradom v Žiline, Správa katastra M., zapísanej na LV č. X. postavenej na pozemku parcela č. X. o výmere 177 m² – zastavaná plocha, vydraženej dražiteľkou M. F., M., ktorého rozvrh zo dňa 17. júla 2002 bol schválený Okresným súdom v M. uznesením dňa 7. októbra 2003, patrí do konkurznej podstaty úpadcu spoločnosti E. Š. s. r. o. v konkurze so sídlom R. 038 42, IČO: X..

II. Žalovanému 1/ uložil povinnosť vydať časť výťažku z dražby v sume 23 115,49 E. (696 377,30 Sk) do konkurznej podstaty úpadcu spoločnosti E. Š. s. r. o. v konkurze so sídlom R. 038 42, IČO: X., na účet žalobcu č. 0020092782/6500 vedený v Poštovej B. a. s., pobočka Zvolen a zaplatiť trovy konania vo výške 1 155,15 E. v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

III. Súd žalobu ohľadne zaplatenia úroku z omeškania vo výške 12,5% ročne zo sumy 23 115,45 E. (696.377,30 Sk) od 10. decembra 2003 až do zaplatenia voči žalovanému 1/ zamietol.

IV. Súd konanie voči žalovanému 2/ ohľadne zaplatenia sumy 696,20 E. (20 973,70 Sk) zastavil.

V. Súd žalobu voči žalovanému 2/ ohľadne zaplataenia úroku omeškania vo výške 12,5% ročne od 10. decembra 2003 zo sumy 696,20 E. (20 973,70 Sk) až do zaplataenia zamietol.

VI. Žalovanému 2/ uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi trovy konania vo výške X.,50 E. (1 049,89 Sk) v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

VII. Žalovanému 3/ uložil povinnosť vydať časť výt'ážku z dražby v sume 1 083,75 E. (32 649 Sk) do konkurznej podstaty úpadcu spoločnosti E. Š. s. r. o. v konkurze so sídlom R. 038 42, IČO: X., a zaplatiť ho na účet žalobcu číslo účtu 0020092782/6500 vedený v Poštovej B. a. s., pobočka Zvolen, a zaplatiť trovy konania vo výške 54,44 E. (1 650 Sk) v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

VIII. Súd žalobu voči žalovanému 3/ ohľadne zaplataenia úroky z omeškania vo výške 12,5% ročne zo sumy 1 083,75 E. (32 649 Sk) od 10. decembra 2003 až do zaplataenia, ako aj ohľadne sumy 3 422,62 E. (103 110 Sk) zamietol.

Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že žalobca si v konaní uplatnil právo na určenie, že výt'ážok z exekúcie vo výške 750 000 Sk voči žalovaným 1/ až 3/ patrí do podstaty a žalovaní sú povinní ho vydať s príslušenstvom úpadcovi. Predmetná suma uplatnená v slovenských korunách bola prepočítaná konverzným kurzom 30,1260 na menu E. podľa princípov a zásad stanovených v § 2 zákona č. 659/2007 Z. z. o zavedení meny E. v Slovenskej republike a o zmene doplnení niektorých zákonov.

Súd zistil, že dňa 20. novembra 2002 bol vyhlásený konkurz na majetok úpadcu E. Š. s. r. o. R., pričom od tohto dňa ex lege došlo k prerušeniu exekučného konania vedeného súdnym exekútorom F. R., t. j. žalovaným 3/. Exekútor postupoval nesprávne, ak na základe uznesenia, ktoré vydal Okresný súd v M. dňa 7. októbra 2005, ktorým schválil rozvrh výt'ážku z uskutočnenej exekúcie, vyplatil výt'ážok žalovaným 1/ až 3/ po vyhlásení konkurzu.

Okresný súd v M. schválil príklep rozvrhu v výt'ážku exekúcie po vyhlásení konkurzu, čo bolo v rozpore s ustanoveniami ZKV, podľa ktorých malo byť exekučné konanie prerušené, súdny exekútor nesmel vydať výt'ážok exekúcie žalovaným 1/ a 2/, a taktiež si

nesmel z tohto výťažku uhradiť trovy exekúcie. Preto súd považoval nárok žalobcu na vydanie im poukázaných súm za oprávnený.

Žalovaný 2/ v priebehu konania uhradil žalobcovi ním prijatú sumu dňa 21. 03. 2007, následkom čoho žalobca listom zo dňa 5. apríla 2007 zobrať ohľadne istiny 20 973,70 Sk žalobu späť. Preto v tejto časti súd konanie voči žalovanému 2/ zastavil podľa § 96 ods. 1 O. s. p.

S poukazom na oprávnenosť žaloby ohľadne vydania sumy 696 377,30 Sk od žalovaného 1/ a sumy 32 649 Sk od žalovaného 3/, súd vychádzal z ust. § 14 ods. 1 písm. e/ ZKV, ktoré má prednosť pred ust. § 36 ods. 6 Exekučného poriadku.

Žalobca zároveň žiadal od žalovaných spolu s vyplatenými sumami z exekúcie vydať do konkurznej podstaty aj príslušenstvo, t. j. úroky z omeškania, ktoré žiadal priznať od žalovaného 1/ 12,5% zo sumy 696 377,30 Sk, od žalovaného 2/ 12,5% zo sumy 20 973,70 Sk a od odporcu 3/ 12,5% zo sumy 32 649 Sk, u všetkých za obdobie od 10. decembra 2003 až do zaplattenia. Taktiež si žiadal úrok z omeškania za obdobie od 20. novembra 2002 do 10. decembra 2003, ktorý si žalobca vyčíslil v sume 103 110 Sk. Súd v tomto prípade vychádzal z doslovného výkladu ust. § 14 ods. 1 písm. e/ druhá veta ZKV, z ktorého vyplýva, že súčasťou podstaty sa stáva výťažok zo speňaženého dlžníkovho majetku, ktorý nebol vydaný oprávnenému, z čoho vyplýva, že ZKV výslovne neupravuje, že súčasťou podstaty sa stáva aj príslušenstvo uvedenej sumy. S poukazom na uvedené súd žalobu v tejto časti zamietol.

O trovách konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 a § 146 ods. 2 O. s. p.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca odvolanie, v zákonom stanovenej lehote podľa ust. § 204 ods. 1 O. s. p. Rozsudok napadol v časti, ktorým súd nevyhovel žalobe vo vzťahu k úrokom z omeškania (výrok v časti III., V., a VIII.), t. j. v časti, v ktorej prvostupňový súd zamietol nárok žalobcu na zaplattenie úrokov z omeškania voči žalovanému 1/ vo výške 12,5 % ročne zo sumy 696 377,30 Sk (23 115,49 E.) od 10. 12. 2003 do zaplattenia, v časti, ktorou súd zamietol nárok žalobcu na zaplattenie úrokov z omeškania voči odporcovi 2/ vo výške 12,5 % ročne zo sumy 20 973,70 Sk (696,20 E.) od 10. 12. 2003 do zaplattenia, a v časti návrhu voči žalovanému 3/ ohľadne zaplattenia úroky z omeškania vo výške 12,5% ročne zo sumy 1 083,75 E. (32 649 Sk) od 10. decembra 2003 až do zaplattenia) a žiadal

odvolací súd, aby napadnutý rozsudok v týchto častiach zmenil tak, že mu prizná aj úroky z omeškania zo žalovaných pohľadávok. Zároveň si uplatnil aj trovy odvolacieho konania, spočívajúce v zaplatenom súdnom poplatku vo výške 561 E..

Svoje odvolanie odôvodnil tým, že nesúhlasí s názorom súdu, že ZKV neumožňuje priznať aj príslušenstvo sumy a vec posudzoval len ako istinu. Tvrdí, že takýto výklad je v rozpore s Občianskym zákonníkom. Ďalej uvádza, že súd neodôvodnil doslovný výklad ust. § 14 ods. 1 písm. e/ ZKV. Zastáva názor, že úroky z omeškania sú príslušenstvom pohľadávky podľa ust. § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, a preto zdieľajú osud pohľadávky. Z tohto dôvodu ich je potrebné zahrnúť pod pohľadávku samotnú, a teda, aj pod pojem „výťažok zo speňaženého majetku“.

K podanému odvolaniu sa vyjadril žalovaný 1/, ktorý uviedol, že je toho názoru, že súd posudzoval uvedenú skutočnosť správne a požiadal, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie potvrdil. Poukázal na ust. § 33 ods. 1 písm. a/ ZKV, ktorým sa vylučujú z uspokojenia úroky z pohľadávok veriteľov vzniknutých pred vyhlásením konkurzu, ak prirástli v čase od vyhlásenia konkurzu. Preto sa domnieva, že počas konkurzu sa pohľadávky, ako aj speňažená podstata neúročí, teda nepripisujú sa k nim úroky, ktoré vznikli po vyhlásení konkurzu. Uvádza, že s prihliadnutím na spôsob uspokojovania veriteľov počas konkurzu, zákonodarca má pri ust. § 14 ods. 1 písm. e/ ZKV na mysli len dosiahnutý výťažok bez pripočítania akýchkoľvek ďalších úrokov. Tvrdí, že v opačnom prípade by došlo k bezdôvodnému navýšeniu peňazí, ktoré vznikli speňažením vecí v rámci exekúcie, ku ktorému však došlo až po vyhlásení konkurzu.

K podanému odvolaniu sa vyjadril žalovaný 2/, ktorý uviedol, že s právnymi nárokmi žalobcu v odvolaní vo veci nárokovania si úrokov z omeškania zo žalovaných istín nesúhlasí a požiadal odvolací súd o potvrdenie napadnutého rozsudku. Tvrdí, že došlo k pochybeniu zo strany žalovaného 3/ - súdneho exekútora, ako aj k pochybeniu zo strany Okresného súdu v M., ktorý vydal uznesenie č. k. Er 628/00-64 zo dňa 7. októbra 2003, ktorým schválil rozvrh výťažku dražby nehnuteľností. Poukázal tiež na skutočnosť, že predmetné uznesenie doručil správcovi dane až dňa 6. apríla 2005.

Správca dane mal dňa 10. decembra 2003 skutočne pripísanú na účet sumu 20 973,70 Sk, avšak v čase pripísania platby nemal dôvod skúmať pôvod pripísaných peňažných prostriedkov. Tieto boli použité v prospech evidovaných záväzkov daňového

dlžníka, v tom čase úpadcu. Uvádza, že ako správca dane si riadne prihlásil pohľadávku do konkurzu. Poukázal tiež na ust. § 58 ods. 6 zákona č. 511/1992 Zb. v znení neskorších predpisov, ktorým správca dane je povinný prijať každú platbu na daň, i keď nie je vykonaná daňovým subjektom a zaobchádzať s ňou rovnakým spôsobom, akoby ju zaplatil daňový subjekt. Uviedol, že po obdržaní výzvy na vydanie výt'azku z dražby nehnuteľnosti, správca dane uhradil dňa 21. marca 2007 sumu 20 973,70 Sk na účet správcu konkurznej podstaty, následne čoho, aj žalobu v tejto časti zobral späť (č. l. 83). Tvrdí, že priznanie úrokov z omeškania voči žalovanému 2/ by z týchto dôvodov bolo v rozpore s dobrými mravmi.

K podanému odvolaniu sa vyjadril aj žalovaný 3/, ktorý nesúhlasí s podaným odvolaním a má za to, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov ku správnym skutkovým zisteniam, ako aj správne právne posúdil vec. Preto navrhol potvrdenie napadnutého rozhodnutia ako vecne správneho.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) prejednal vec podľa ustanovenia § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 214 ods. 2 O. s. p., a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

Žalobca odvolaním napadol rozsudok súdu prvého stupňa v časti nepriznania príslušenstva pohľadávky, a to úroku z omeškania voči žalovanému 1/ vo výške 12,5% ročne z sumy 23 115,49 E. (696 377,30 Sk) od 10. 12. 2003 až do zaplatenia, úroku z omeškania voči žalovanému 2/ vo výške 12,5 % ročne zo sumy 696,20 E. (20 973,70 Sk) od 10.12. 2003 až do zaplatenia, a úroku z omeškania voči žalovanému 3/ vo výške 12,5 % ročne zo sumy 1 083,75Eur (32 649,Sk) od 10.12.2003 až do zaplatenia.

V ostatnej časti rozsudok súdu prvého stupňa nadobudol právoplatnosť márnym uplynutím lehoty na podanie odvolania, preto touto časťou sa odvolací súd už nezaoberal.

Z obsahu spisu vyplýva, že konkurz na majetok úpadcu bol vyhlásený uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 36-24 K 271/01 dňa 20. novembra 2002. I napriek prerušenému exekučnému konaniu (§ 14 ods. 1 písm. d/ ZKV) súdny exekútor rozdelil zeexekuovanú sumu vydražením nehnuteľného majetku dlžníka dňa 10. decembra 2003, v zmysle rozvrhového uznesenia Okresného súdu M., teda záložnému veriteľovi – žalovanému 1/ poukázal sumu vo výške 696 377,30 Sk, daňovému úradu – žalovanému 2/

poukázal sumu vo výške 20 973,70 Sk a súdnemu exekútorovi - žalovanému 3 sumu vo výške 32 649 Sk (vrátane s DPH) ako trovy exekúcie.

Nakoľko súdny exekútor konal contra legem, správca konkurznej podstaty – žalobca sa oprávnené domáhal vydania peňažného výťažku z exekúcie, ktorý patrí do konkurznej podstaty úpadcu.

Ak došlo k speňaženiu majetku podliehajúceho konkurzu, získaný výťažok je súčasťou podstaty ex lege, momentom vyhlásenia konkurzu, teda zverejnením uznesenia o vyhlásení konkurzu v obchodnom vestníku, za predpokladu, že nebol vydaný oprávnenému.

Poukázaním výťažku súdnym exekútorom oprávneným z exekučného konania v spornom prípade vznikla pohľadávka úpadcovi voči žalovaným 1/ až 3/, ktorí prijali neoprávnené exekučný výťažok a sú povinní ho vydať žalobcovi.

Žalobca správne namieta, že k pohľadávke patrí aj príslušenstvo, teda úrok z omeškania. Povinnosť platiť úroky z omeškania vzniká priamo zo zákona. Omeškanie v tomto prípade nastalo ako dôsledok porušenia zákonných ustanovení a nastáva priamo zo zákona. Zodpovednosť za omeškanie má objektívny charakter, nie je možné dovolávať sa okolností vylučujúcich zodpovednosť. Vznik omeškania sa viaže na splatnosť dlhu. Ak dlžník nesplní svoj záväzok včas, dostane sa do omeškania.

Z uvedeného vyplýva, že prijatím exekučného výťažku sa stávajú veritelia dlžníkmi úpadcu, a je teda dôvodné, že následkom omeškania dlžníka v predmetnej veci je aj úrok z omeškania.

Keďže súd prvého stupňa v tejto časti žalobu nedôvodne zamietol, nevykonal potrebné dokazovanie a nezistoval opodstatnenosť uplatnenej výšky úroku z omeškania a ani sa nezaoberal otázkou splatnosti tohto príslušenstva z hľadiska aplikácie hmotnoprávneho predpisu pri omeškaní so splnením peňažného záväzku na strane dlžníka.

Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa ust. § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. zrušil odvolaním napadnutú časť rozsudku súdu prvého stupňa, nakoľko súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil, tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav. Odvolací súd zároveň vec podľa ust. § 221 ods. 2 O. s. p. vracia na ďalšie konanie.

Podľa ust. § 224 ods. 3 O. s. p., ak odvolací súd zruší rozhodnutie, a ak vráti vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci.

Súd prvého stupňa je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 226 O. s. p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 26. novembra 2009

**JUDr. Alena P r i e c e l o v á, v. r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia: M.